

دفترچه شماره ۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پیش آزمون شماره ۱
آبان ماه ۱۴۰۳

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۱ درس ۱ و ۲ (صفحه ۹ تا ۳۲)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۵	۱۶	۳۰	ستایش و درس ۱ تا ۳ (صفحه ۱۰ تا ۳۵)	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱ تا ۱۹)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۴۰			مدت پاسخ‌گویی:	۵۰ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

ریاضی و آمار

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

۱. اگر نسبت مساحت مربعی به محیط آن برابر ۸ باشد، قطر آن کدام است؟

- (۱) $8\sqrt{2}$ (۲) $32\sqrt{2}$ (۳) $4\sqrt{2}$ (۴) $16\sqrt{2}$

۲. حامد ۵ سال از دو خواهر دوقلویش بزرگ‌تر است. دو سال بعد مجموع سن آنها ۳۵ می‌باشد. مجموع ارقام سن حامد کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۷ (۴) ۸

۳. اگر $x = a$ جواب معادله $(x+1)^2 - (2x+3)^2 = 3x(x+2)$ باشد، $\frac{a^3-1}{3}$ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۳ (۳) $\frac{26}{3}$ (۴) ۴۱

۴. اگر معادله $2x^2 + 5x - m + 2 = 0$ دارای ریشه مضاعف باشد، m کدام است؟

- (۱) $\frac{41}{8}$ (۲) $\frac{9}{8}$ (۳) $-\frac{41}{8}$ (۴) $-\frac{9}{8}$

۵. اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله $3x^2 - 5x = 7$ باشند، حاصل $x_1x_2 - x_1 - x_2$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) -۴ (۴) ۲

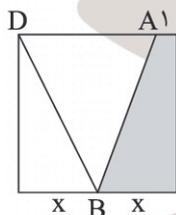
۶. اگر معادله $2x^2 - 6x - 1 = 0$ را به صورت $(x+a)^2 = b$ بنویسیم. $a - b$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{17}{4}$ (۳) $-\frac{13}{4}$ (۴) $-\frac{5}{2}$

۷. قدرمطلق تفاضل ریشه‌های معادله $(x-2)^2 = (2x-1)^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) ۳ (۴) ۲

۸. اگر مساحت ناحیه رنگی برابر ۲۰ واحد باشد، طول پاره خط DB در مربع داده شده کدام است؟

(۱) $4\sqrt{5}$

(۲) $2\sqrt{5}$

(۳) ۴

(۴) ۲

۹. اگر معادله درجه دوم $-x^2 + 2x + 1 - m = 0$ دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، محدوده m کدام است؟

- (۱) $m > 2$ (۲) $m < 2$ (۳) $m > 0$ (۴) $m < 0$

۱۰. محیط یک مستطیل ۸۲ واحد است. اگر از طول آن ۷ واحد کم کنیم، باقیمانده یک مربع می‌شود. ضلع کوچک‌تر این مستطیل چقدر است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴) ۱۹

۱۱. ۴ برابر مربع عددی از ۱۲ برابر آن ۹ واحد کمتر است. معکوس آن عدد کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۲. جواب معادله $3a(x-1) = 5bx - 5b$ کدام است؟ ($\frac{3}{5}a \neq b$)

- (۱) $x = 0$ (۲) $x = 1$ (۳) $x = -1$ (۴) $x = -2$

۱۳. در حل معادله درجه دوم $2x^2 + 3x - 5 = 0$ به روش مربع کامل از چه عددی جذر گرفته می‌شود؟

$\frac{49}{16}$ (۴)

$\frac{6}{4}$ (۳)

$\frac{9}{16}$ (۲)

$\frac{7}{4}$ (۱)

۱۴. به ازای یک مقدار m ریشه‌های معادله $2x^2 + 3mx + 2m + 6 = 0$ معکوس یکدیگرند. مجموع این دو ریشه کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

$1/5$ (۲)

$-1/5$ (۱)

۱۵. به ازای کدام مقدار a معادله درجه دوم $3x^2 + ax - 3 = 0$ دو جواب حقیقی و متمایز دارد؟

$a > 6$ (۴)

$a = \pm 6$ (۳)

هیچ مقدار a (۲)

هر مقدار a (۱)

۱۶. عنوان قلمرو تحلیل متن در مقابل کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) تناسب‌های معنایی همچون تضاد، ایهام و زیبایی آفرینی (قلمرو فکری)
- ۲) روابط معنایی کلمات، مترادف، تضمن و سطح نحوی متن (قلمرو زبانی)
- ۳) روحيات، گرایش‌ها، نگرش به جهان و اعتقادات (قلمرو فکری)
- ۴) سطح بیانی، بررسی متن از نظر بدیع معنوی (قلمرو ادبی)

۱۷. کدام گزینه قلمرو ادبی متن زیر را به درستی بیان می‌کند؟

«چو نام دل شنید از دور روباه
به دل می‌گفت: با دل نیست بازی
بگفت این و به صد داستان و تزویر

- ۱) کاربرد شبکه معنایی داستان، دام، تزویر
- ۲) کمان تیر، مراعات نظیر
- ۳) برتری دادن دل و بیان جایگاه دل
- ۴) زبان شعر ساده و جملات کوتاه است، ساختمان بیشتر کلمات ساده است.

۱۸. با توجه به خوانش متن کلیله و دمنه از درس ۱ علوم و فنون دهم ترتیب و توالی قلمرو فکری، زبانی و ادبی در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف) گران‌بها بودن لحظات عمر
- ب) شبکه معنایی شهد و شیرینی و زنبور و حلاوت
- ج) شریف بودن انسان در بین موجودات
- د) کاربرد کلمه قاتل به معنی کشنده برای غیرانسان
- ه) بهره‌گیری از تمثیل
- و) کاربرد شهد به معنی عسل

- ۱) الف، ه و ۲) ج، ب، د ۳) ج، و، ه ۴) الف، ب، ج

۱۹. با توجه به قلمرو ادبی، آرایه مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نیست ما را وحشتی از برگریزان حواس
- ۲) آفتاب و ماه را با آن ضیا و روشنی
- ۳) هر که با ما می‌کند نیکی نمی‌باشد ز هم
- ۴) از دم تیغ است پشت تیغ بی‌آزارتر

- این زبان‌ها را سراسر سود می‌دانیم ما (تضاد)
دیده‌های شیر خشم‌آلود می‌دانیم ما (مراعات نظیر)
رشته شیرازه اوراق احسانیم ما (تمثیل)
هر که می‌گرداند از ما روی ممنونیم ما (کنایه)

۲۰. وزن کدام گزینه با محتوای آن هماهنگی ندارد؟

- ۱) هنر باید از مرد و فر و نژاد
- ۲) همه سروه‌ها را بباید خمید
- ۳) بیینی که من در صف کارزار
- ۴) تو را بر تگ رخس مهمان کنم

- کفی راد دارد دلی پی‌ر ز داد
که در پای آن سرو بالا روند
چنانم چو با باده و می‌گسار
سرت را به گوپال درمان کنم

۲۱. کدام گزینه از نظر آهنگ و موسیقی با بقیه متفاوت است؟

- ۱) محمل بدار ای ساروان تندی مکن با کاروان
- ۲) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
- ۳) ای دلبر و مقصود ما، ای قبله و معبود ما
- ۴) این دانه‌های نازنین محبوس مانده در زمین

- کز عشق آن سر روان گویی روانم می‌رود
چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
آتش زدی در عود ما، نظاره کن در دود ما
در گوش یک باران خوش موقوف یک باد صبا

۲۲. قلمرو فکری کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ای نفس خرم باد صبا
- ۲) یاری که دلم خستی در بر رخ ما بستی
- ۳) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی
- ۴) چو نخواهی کهت ز دیگر کس جگر خسته شود

از بر یار آمده‌ای مرحبا
(پیام‌رسانی باد صبا)
غمخواره یاران شد تا باد چنین بادا
(بی‌مهری و بی‌وفایی معشوق موجب ناامیدی است)
جمع نیم، شمع نیم، دود پراکنده شدم
(ضرورت بی‌ادعایی عاشق در مقابل معشوق)
دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلید
(از مکافات عمل غافل مشو)

۲۳. واژه آرای در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) تا چه در پیراهن گل‌های بی‌خارش بود
- ۲) از ننگ چه گویی که مرا نام ز ننگ است
- ۳) گرم باز آمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل
- ۴) دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین

ناز مژگان است در سر خار دیوار تو را
وز نام چه پرسى که مرا ننگ ز نام است
گل از خارم برآوردی و خار از پا و پا از گل
به علی شناختم من به خدا قسم خدا را

۲۴. کدام گزینه فاقد هر دو آرایه واج‌آرایی و واژه‌آرایی است؟

- ۱) خوش کرده‌ای به بویش ای باد وقت ما را
- ۲) خوان تو سرمایه عقل است و قانون شرف
- ۳) دیشب خیال رویش در خواب دیده دیده
- ۴) چنگ بنواز و بساز ار نبود عود چه باک

ای باد، باد وقتت دایم چو وقت ما خوش
فرخ آن شعری که بر خوان تو باشد مدح‌خوان
امروز از آن خیالش بر ما بود خجسته
آشتم عشق دلم عود و تنم مجمر گیر

۲۵. واج‌آرایی صامت «ر» در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) به شبمی نتوان سرد کرد دوزخ را
- ۲) نمی‌شود ز سفر راست تیر کج هرگز
- ۳) چو سرو هر که به بی‌حاصلی قناعت کرد
- ۴) چو عشق دشمن جان شد حذر چه کار کند

به آتش دل ما چشم تر چه کار کند
سفر به آدمی بی‌بصر چه کار کند
جز اینکه دست زند بر کمر چه کار کند
قضا چو تیغ برآرد سپر چه کار کند

۲۶. کدام گزینه از نظر سبک‌شناسی درست است؟

- ۱) آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه موسیقایی و آوایی سخن است نه شکل نوشتاری آن.
- ۲) واج‌آرایی مصوت‌ها از صامت‌ها محسوس‌تر است.
- ۳) تکرار واج در زبان عادی بر جاذبه، کشش و گوش‌نوازی سخن می‌افزاید.
- ۴) واژه‌آرایی تکرار یک واج (صامت یا مصوت) است به گونه‌ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید.

۲۷. کدام گزینه درباره سازه‌ها و عوامل تأثیر‌گذار شعر فارسی نادرست است؟

- ۱) وزن و آهنگ به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.
- ۲) وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر می‌سازد.
- ۳) مهم‌ترین و مؤثرترین عامل در شعر وزن است. بدون وزن کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت.
- ۴) وزن در شعر جنبه تزئینی ندارد بلکه جزء طبیعت شعر است.

۲۸. کدام گزینه با مفهوم کلی و پیام متن زیر از لطایف‌الطوایف قرابت بیشتری دارد؟

«روزی شخصی پیش بهلول بی‌ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: آب و گل مرا اینگونه سرشته‌اند. گفت آب و گل تو را نیکو سرشته‌اند اما لگد کم خورده است.»

که ما به تربیت استاد می‌کنیم ترا
زردی از آینه فولاد بردن مشکل است
گوشه امنی که یک ساعت بیاساید کسی
از لگد محکم شود خاری که در زیر دم است

- ۱) مساز رو ترش از گوشمال ما صائب
- ۲) تربیت را در نهاد سخت‌رو تأثیر نیست
- ۳) نیست غیر از گوشه دل در جهان آب و گل
- ۴) کار نادان می‌شود مشکل‌تر از تدبیر خویش

۲۹. مفهوم بیت «تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

جای غم باد هر آن را که نخواهد شادت
مرا به باده چه حاجت که مست روی تو باشم
حال خار سر دیوار گلستان داریم
می‌برد با خود به سیر گلستان بلبل مرا

۱) شادی مجلسیان در قدم و مقدم توست
۲) می بهشت ننوشم ز دست ساقی رضوان
۳) دست کوتاه ز دامان گل و پا در گل
۴) گل چو شبنم رو نمی‌پوشد ز چشم پاک من

۳۰. بیت کدام گزینه با بقیه ابیات قرابت مفهومی ندارد؟

مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود
که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست
دوستی و مهر بر یک عهد و یک میثاق بود
جرعه جامی که من مدهوش آن جامم هنوز

۱) پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود
۲) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
۳) از دم صبح ازل تا آخر شام ابد
۴) در ازل داده است ما را ساقی لعل لب‌ت

۳۱. به ترتیب درستی و نادرستی گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- وقتی نسبت به پیامد ارادی کنش‌های خود آگاه باشیم، نمی‌توانیم کنش‌های خود را کنترل کنیم.
- کنش‌های انسانی هدف‌دار و معنادار هستند.
- کنش‌های انسانی دارای چهار نوع پیامد هستند.

(۱) نادرست - نادرست - نادرست
(۲) نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - درست - نادرست
(۴) درست - درست - نادرست

۳۲. پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- خردترین پدیده‌های اجتماعی چیست؟
- تغییر لباس منزل به کت و شلوار رسمی مصداق چیست؟
- عدالت و امنیت چه هستند؟

(۱) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی
(۲) کنش فردی - کنش اجتماعی - پدیده اجتماعی
(۳) کنش اجتماعی - کنش فردی - پدیده اجتماعی
(۴) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی

۳۳. به ترتیب «چرا چنین کاری کردی؟» و «بر سر دوراهی قرار گرفتن» به کدام ویژگی‌های کنش اشاره دارند؟

(۱) هدف‌دار - ارادی
(۲) آگاهانه - ارادی
(۳) هدف‌دار - معنادار
(۴) آگاهانه - معنادار

۳۴. هر یک از موارد زیر به ترتیب مصداق چیست؟

- پلیس
- ادب آداب دارد
- آزادی

(۱) پدیده اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده اجتماعی، ارزش اجتماعی
(۲) هنجار اجتماعی، کنش فردی، ارزش اجتماعی
(۳) پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی، هنجار اجتماعی
(۴) فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی، کنش فردی

۳۵. پاسخ درست پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- کدام دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند؟
- در علوم انسانی به فردی که فعالیتی را انجام می‌دهد چه می‌گویند؟

(۱) ارادی - عامل
(۲) غیرارادی - کنشگر
(۳) غیرارادی - عامل
(۴) ارادی - کنشگر

۳۶. در کدام گزینه به ترتیب کنش درونی، کنش بیرونی و کنش اجتماعی آمده است؟

(۱) حمام کردن - راه رفتن - مؤدبانه صحبت کردن
(۲) ادراک - تفکر کردن - احترام به قانون
(۳) اندیشیدن - نشستن - رعایت آداب و رسوم
(۴) فکر کردن - مسواک کردن - ورزش کردن

۳۷. به ترتیب جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی از چه طریقی ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند؟

(۱) فرصت‌های اجتماعی - محدودیت‌های اجتماعی
(۲) تشویق و تنبیه - تشویق و تنبیه
(۳) تشویق و تنبیه - تشویق و تنبیه
(۴) محدودیت‌های اجتماعی - فرصت‌های اجتماعی

۳۸. پاسخ جاهای خالی در کدام گزینه آمده است؟

- فردی که سیگار می‌کشد یک کنش ارادی انجام می‌دهد که پیامد ..... آن آسیب و بیماری برای خود و دیگران است.
  - ورزش کردن یک کنش ارادی است که پیامد ..... آن مورد تحسین دیگران قرار گرفتن است.
- (۱) ارادی - ارادی
(۲) غیرارادی - غیرارادی
(۳) غیرارادی - ارادی
(۴) ارادی - غیرارادی

۳۹. درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- هنجارها از جنس هدف و مقصود رسیدن به ارزش‌ها هستند.
- شیوه‌های معین احوالپرسی از دیگران در هر جامعه‌ای، هنجار اجتماعی است.
- ارزش اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.

- (۱) نادرست - نادرست - درست
 (۲) درست - نادرست - نادرست
 (۳) درست - درست - نادرست
 (۴) نادرست - درست - نادرست

۴۰. هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب بر کدام مفهوم دلالت دارند؟

«بالا بردن دست برای اجازه خواستن از معلم» «آدمی در گروهی عمل خویش است» «یاد گرفتن درس»

- (۱) معنادار بودن کنش، اهمیت پیامدهای کنش انسان، پیامد غیرارادی
- (۲) آگاهانه بودن کنش، پیامدهای ارادی کنش، پیامد قطعی
- (۳) هدف‌دار بودن کنش، پیامدهای غیرارادی کنش انسان، پیامد ارادی
- (۴) ارادی بودن کنش، پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش، پیامد احتمالی

دفترچه شماره ۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پیش آزمون شماره ۱
آبان ماه ۱۴۰۳

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۴۱	۵۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱ تا ۳۰)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۶	۶۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۹ تا ۲۲)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۶	۷۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۲ تا ۲۲)	۱۰ دقیقه
۴	منطق	۱۰	۷۶	۸۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۹ تا ۳۳)	۱۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۸۶	۹۵	درس ۱ تا ۳ (صفحه ۲ تا ۳۳)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ گویی:	۵۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

■ عین الأنسب فی الجواب لترجمة العبارات من أو إلى العربية: (۴۷-۴۱)

۴۱. ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾:

- (۱) هر کسی کار نیک انجام دهد، ده‌ها برابر آن (پاداش) دارد!
 (۲) هر کس با کار نیکو بیاید، ده برابر آن (پاداش) دارد!
 (۳) هر کس کار نیکو بیاورد، ده برابر آن (پاداش) دارد!
 (۴) هر کسی کارهای نیک را بیاورد، ده برابر آن (پاداش) دارد!

۴۲. «هذا الاقتراح حسنٌ و يقبله كل مدير عاقل يحب التقدم و يهتم بأراء المُفكرين و يجد لأداء الأمور الأفضل!»:

- (۱) این، پیشنهادی خوب است و تمام مدیران خردمندی که پیشرفت را دوست دارند و به نظرات اندیشمندان توجه می‌کنند و برای انجام بهتر کارهایش می‌کوشند، آن را می‌پذیرند!
 (۲) این پیشنهاد، خوب است و هر مدیر خردمندی که پیشرفت را دوست دارد و به نظرات اندیشمندان اهتمام می‌ورزد و برای انجام بهتر کارها تلاش می‌کند، آن را قبول می‌کند!
 (۳) این پیشنهاد، خوب است و هر مدیر خردمندی که دوست‌دار پیشرفت است و به نظرات اندیشمندان توجه می‌کند و برای انجام بهتر کارهای خود تلاش می‌کند، آن را می‌پذیرد!
 (۴) این، پیشنهاد خوبی است و همه مدیران خردمندی که پیشرفت را دوست دارند و به نظرات اندیشمندان اهتمام می‌ورزند و برای انجام بهتر کارها می‌کوشند، آن را قبول می‌کنند!

۴۳. «أَنْظِرْ إِلَى الْغُيُومِ الَّتِي يَنْزِلُ مِنْهَا الْمَطَرُ ثُمَّ يُخْرِجِ النَّبَاتَاتِ النَّضْرَةَ مِنَ الْجُؤُوبِ، فَتَصِيرُ الْأَرْضُ خَضِرَةً!»:

- (۱) به ابرهایی نگاه کن که باران از آنها می‌بارد تا گیاهان سرسبز را از دانه‌ها بیرون بیاورد، پس زمین سبزرنگ می‌شود!
 (۲) ابرهایی را مشاهده می‌کنم که باران از آنها می‌بارد، سپس گیاهان تروتازه از آن دانه‌ها بیرون می‌آیند، و زمین را سرسبز می‌کنند!
 (۳) به ابرهایی نگاه می‌کنم که از آنها باران می‌بارد، سپس گیاهان تروتازه را از دانه‌ها بیرون می‌آورد، پس زمین سرسبز می‌شود!
 (۴) به ابری نگاه کن که باران از آن می‌بارد و رویدنی‌های تازه از دانه‌ها خارج می‌شوند، و زمین را سرسبز می‌کنند!
 ۴۴. «حينما فرغ الصفّ، إحدى التلميذات نصحت زميلتها أن لا ترمي النفاية في الصفّ و تحافظ على الهدوء!»:
 (۱) در این هنگام که کلاس خالی شد همکلاسی، یکی از دانش‌آموزان را پند داد که زباله را در کلاس نریزد و سکوت و آرامش را رعایت کند!
 (۲) هنگامی که کلاس خالی شد یکی از دانش‌آموزان، همکلاسی‌اش را پند داد که زباله را در کلاس نیندازد و آرامش را حفظ کند!
 (۳) در زمان خالی شدن کلاس یکی از دانشجویان، اقدام به نصیحت همکلاسی‌اش کرد که زباله‌ها را در کلاس پرت نکند و مراقب آرامش باشد!
 (۴) هنگامی که کلاس خالی گشت یک دانش‌آموز، به همکلاسی‌اش گفت که زباله‌ها را نینداز و آرامش را در کلاس حفظ کن!

۴۵. عین الخطأ:

- (۱) تلامیذ الصفّ التاسع ما فهموا درس اليوم فی المدرسة: دانش‌آموزان کلاس ششم، درس امروز را در مدرسه نفهمیدند!
 (۲) الجنود المسلمون سوف يغلبون أعداء الإسلام بالتوكل على الله: سربازان مسلمان، با توکل بر خدا به دشمنان اسلام چیره خواهند شد!
 (۳) ثلاثون بالمئة من زملائي رسبوا فی امتحان الرياضيات: سی درصد از همکلاسی‌هایم در امتحان ریاضیات مردود شدند!
 (۴) بم يذهب هؤلاء التلاميذ الممتازون إلى مدرستهم الكبيرة: این دانش‌آموزان ممتاز با چه چیزی به مدرسه بزرگ خود می‌روند؟

۴۶. عین الصحیح: «إینها ستارگانی هستند که آسمان شب را مانند مرورایدها آراسته‌اند!»

- (۱) هذه نجومٌ زانت سماء اللیل کالدّر! (۲) هذه النجوم زانت السماء اللیل کالدّر!
 (۳) هؤلاء الأنجم تزین سماء اللیل کالدّر! (۴) هذا نجومٌ زانت السماء اللیل کالدّر!

۴۷. عین الأنسب عن المفهوم: «من زرع العدوان حصد الخسران!»

- (۱) از آن پس نکوهش نباید به کس
 (۲) دلا تا کی همی جویی منی را
 (۳) نبینم همی دشمنی در جهان
 (۴) ای خداوند خداوندان ملک و سروری
 مکافات بد جز بدی نیست بس!
 چه داری دوست هرزه دشمنی را!
 نه در آشکارا نه اندر نهان!
 سروری و ملک بی تدبیر تو خسران شود!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ: (٥٠-٤٨)

«إنَّ القمرَ من أهَمِّ الأجرامِ السَّمَاوِيَّةِ الَّتِي يُمكنُ التَّعَرُّفُ عَلَيْهِ لِيلاً مِنْ سَطْحِ كوكبِ الأَرْضِ وَلَكِنْ لِمَعْرِفَةِ (دانستن) الإِجَابَةِ عَنِ المَسَافَةِ الدَّقِيقَةِ لِرِحْلَةِ الذَّهَابِ (سفر كردن) مِنَ الأَرْضِ إِلَى القمرِ فَإِنَّهُ لَيْسَ بِالأَمْرِ السَّهْلِ كَمَا يَعتَقِدُ الكَثِيرُونَ. فَهَذَا بِسَبَبِ الشَّكْلِ البَيْضَوِيِّ لِمَدَارِ القمرِ؛ فَتَختَلِفُ المَسَافَةُ بَينَ أَقْرَبِ نَقْطَةٍ وَ أبعَدِ نَقْطَةٍ لَهْ عَنِ الأَرْضِ وَلَكِنْ يُسْتَخْدَمُ عُلَمَاءُ الفَلَكِ (ستاره‌شناسان) ثَلَاثَةَ أَرْقَامٍ مَختَلِفَةٍ عِندَ الحَدِيثِ عَنِ بُعْدِ الأَرْضِ عَنِ القمرِ!»

٤٨. عَيْنِ الخَطَأِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (١) عِنْدَمَا يَنْتَهِي النَّهَارُ يَقْدَرُ المُنَجِّمُ عَلَى مُشَاهَدَةِ القمرِ!
 (٢) لَيْسَتْ مَعْرِفَةُ المَسَافَةِ مِنَ الأَرْضِ إِلَى القمرِ صَعْبَةً!
 (٣) آراءُ العُلَمَاءِ حَوْلَ المَسَافَةِ مِنَ الأَرْضِ إِلَى القمرِ مُختَلِفَةٌ!
 (٤) القمرُ كوكبٌ يَكُونُ شَكْلُهُ بَيْضَوِيًّا وَ هُوَ جَرَمٌ سَمَاوِيًّا!

٤٩. عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «عِنْدَمَا يَسْأَلُ شَخْصٌ عُلَمَاءَ الفَلَكِ عَنِ المَسَافَةِ الدَّقِيقَةِ مِنَ الأَرْضِ إِلَى القمرِ .....!»

- (١) يَسْمَعُ نَظْرَةً وَاحِدَةً مِنْ جَمِيعِ عُلَمَاءِ الفَلَكِ!
 (٢) يَفْهَمُ أَنَّ لِلْعُلَمَاءِ جَوَاباً وَاحِداً لِهَذَا السَّوْأَلِ!
 (٣) لَا يَأْخُذُ جَوَاباً لِسَوْأَلِهِ مِنْ جَانِبِ عُلَمَاءِ الفَلَكِ!
 (٤) يَجِدُ أَنَّ جَوَابَ سَوْأَلِهِ لَيْسَ رَقْماً وَاحِداً!

٥٠. عَيْنِ الخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «كَانَتْ حُجْرَاتُ المَدْرَسَةِ الكَبِيرَةِ مَغْلَقَةً!»:

- (١) حُجْرَاتٌ: اسْمٌ - جَمْعُ مُؤنَّثِ سَالِمٍ - مَفْرَدَةٌ «حُجْرَةٌ» / مَضاف
 (٢) المَدْرَسَةُ: لِلْمَفْرَدِ المُؤنَّثِ - يَأْتِي جَمْعُهُ المُكسَّرُ عَلَى وَزْنِ «مَفَاعِلٌ» / مَضافٌ إِلَيْهِ
 (٣) الكَبِيرَةُ: اسْمٌ - مَفْرَدٌ - مُؤنَّثٌ - مُضَادَّةٌ «صَغِيرَةٌ» - وَزْنُهُ «فَعِيلَةٌ» / صِفَةٌ
 (٤) مُغْلَقَةٌ: اسْمٌ - لِلْمَفْرَدِ المُؤنَّثِ - مُضَادَّةٌ: مَفْتُوحَةٌ / صِفَةٌ لِكَلِمَةِ «حُجْرَاتٌ»

■ ■ ■ عَيْنِ المُنَاسِبِ فِي الجَوَابِ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (٥٥-٥١)

٥١. عَيْنِ الخَطَأِ فِي ضَبْطِ حُرُوفِ الحُرُوفِ:

- (١) إِنَّ ثَمَانِينَ فِي المِئَةِ مِنْ مَوْجُودَاتِ العَالَمِ حَشْرَاتٍ!
 (٢) إِذَا مَلَكَ الأَرَاذِلُ هَلَكَ الأَفْاضِلُ!
 (٣) إِثْنَانِ خَيْرٌ مِنْ وَاحِدٍ وَ ثَلَاثَةٌ خَيْرٌ مِنْ إِثْنَيْنِ!
 (٤) الشَّعْبُ الإِيرَانِيُّ شَعْبٌ مِضْيَافٌ!

٥٢. عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ العَدَدُ التَّرْتِيبِيّ:

- (١) إِشْتَرَيْتُ دَفْتَرًا جَمِيلًا مِنَ الشَّارِعِ الثَّانِي!
 (٢) سَافَرْنَا إِلَى شِيرَازَ لِمَدَّةِ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ!
 (٣) ذَهَبْتُ إِلَى تِلْكَ المَكْتَبَةِ لِلْمَرَّةِ العَشْرِينَ!
 (٤) الفَائِزُ الأَوَّلُ حَصَلَ عَلَى الجَائِزَةِ الذَّهَبِيَّةِ!

٥٣. عَيْنِ مَا فِيهِ جَمْعُ مَذْكَرٍ سَالِمٍ:

- (١) سَلَّمْتُ عَلَى نَجَّارَيْنِ أَعْرَفُهُمَا مِنْ أَيَّامِ الشَّبَابِ!
 (٢) صَارَ أَحَدُ المُخَطِّطِينَ مِنْهُمُ نَادِمًا عَلَى أَعْمَالِهِ القَبِيحَةِ!
 (٣) أَطْلَبُوا العِلْمَ وَ لَوْ بِالصِّينِ فَإِنَّ طَلِبَ العِلْمِ فَرِيضَةٌ!
 (٤) قَالَ رَئِيسُ الغَزَلَانِ: عَلَيْنَا بِالمُهَاجِرَةِ مِنْ هُنَا!

٥٤. عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «..... إِخْوَانٌ مَنصُورٌ يَسْتَعْمَلُونَ فِي ..... الدَّكَانِ!»

- (١) هَذَانِ / هَذَانِ (٢) هَذَا / هَذَا (٣) هَؤُلَاءِ / هَذَا (٤) أُولَئِكَ / هَذَانِ

٥٥. «فِي هَذَا الفُنْدُقِ خَمْسُ عَشْرَةَ عُرْفَةً وَ فِي كُلِّ عُرْفَةٍ نَافِذَتَانِ إِثْنَانِ!» كَمْ نَافِذَةً فِي الفُنْدُقِ؟

- (١) عِشْرُونَ نَافِذَةً (٢) ثَلَاثُونَ نَافِذَةً (٣) أَرْبَعُونَ نَافِذَةً (٤) خَمْسُونَ نَافِذَةً

مَدَّتْ بِاسْخَاطِي: ١٥ دَقِيقَةً

تَارِيخ

٥٦. كَدَامِ بَكِ از گزیننه‌های زیر بیانگر ویژگی‌های رویدادهای تاریخی نیستند؟

- (١) قابل مشاهده نبوده و نمی‌توان آنها را به طور مستقیم درک کرد؛ اما در دسترس می‌باشند.
 (٢) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.
 (٣) مجزا و مستقل نیستند.
 (٤) با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند و رویدادها و تحولات تاریخی در نتیجه کنش متقابل انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت پدید آمده‌اند.

۵۷. از چه زمانی شیوه نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد و علم تاریخ متحول شد و اساس این شیوه چه بود؟

- ۱) در سده‌های اخیر به دنبال توسعه علمی و انقلاب صنعتی در قرون ۱۸ و ۱۹م - تأکید بر بررسی همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ... گذشته بشر
- ۲) در دوره رنسانس - سنجش دقیق منابع استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی
- ۳) در دوره رنسانس - تأکید بر بررسی همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ... گذشته بشر
- ۴) در سده‌های اخیر به دنبال توسعه علمی و انقلاب صنعتی در قرون ۱۸ و ۱۹م - سنجش دقیق منابع، استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی

۵۸. کدام مرحله از پژوهش تاریخی، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر می‌شود؟

- ۱) تدوین پرسش‌های تحقیق
- ۲) شناسایی منابع
- ۳) انتخاب موضوع
- ۴) تحلیل و تفسیر اطلاعات

۵۹. کدام یک از عبارات‌های زیر صحیح نیست؟

- ۱) برخی از مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند.
- ۲) طبری و بیهقی از مورخان ایرانی بودند.
- ۳) بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند.
- ۴) پیشرفت‌های علمی در جهان اسلام منجر به تحول در علم تاریخ گردید.

۶۰. مصادیق «الف، ب و ج» در جدول ارائه شده در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف	نخستین مبدأ گاهشماری رومیان	ج
وسيله‌ای که بشر برای رصد خورشید و ماه و دیگر ستارگان اختراع کرد.	ب	آن گاهشماری که در قلمرو هخامنشیان رواج داشت.

- ۱) الف: تقویم ب: به تخت نشستن پادشاهان رومی ج: گاهشمار اوستایی
- ۲) الف: اسطرلاب ب: در سال ۵۲۵م، تولد حضرت مسیح (علیه السلام) ج: گاهشماری خورشیدی - قمری بابلی
- ۳) الف: تقویم ب: در سال ۵۲۵م، تولد حضرت مسیح (علیه السلام) ج: گاهشماری خورشیدی - قمری بابلی
- ۴) الف: اسطرلاب ب: به تخت نشستن پادشاهان رومی ج: گاهشماری اوستایی

۶۱. کدام یک از گزینه‌های زیر جزء فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ نمی‌باشند؟ کدام ویژگی خاص گاهشماری اوستایی است؟

- ۱) بهره‌گیری از تاریخ برای گذشته، حال، آینده - محاسبه کیبسه
- ۲) تقویت حس میهن‌دوستی - محاسبه اندرگاه
- ۳) تقویت حس میهن‌دوستی - محاسبه کیبسه
- ۴) بهره‌گیری از تاریخ برای گذشته، حال، آینده - محاسبه اندرگاه

۶۲. آیه «فَأَقْصَصَ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ» اشاره به کدام فایده و کارکرد مطالعه تاریخ دارد؟

- ۱) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
- ۲) منبع شناخت و تفکر
- ۳) تقویت حس میهن‌دوستی
- ۴) تقویت هویت ملی

۶۳. چه کسی دستور داد گاهشماری رومی براساس گاهشماری مصری اصلاح شود؟

- ۱) پاپ گرگوار سیزدهم
- ۲) ژولیوس سزار
- ۳) کنستانتین
- ۴) هرودت

۶۴. با توجه به کتاب «العیبر» کدام گزینه ارتباط صحیحی با عبارات‌های زیر پیدا می‌کند؟ (به ترتیب)

«نام مؤلف اثر - موضوع تألیف این کتاب»

- ۱) ابن خلدون - بازتاب و گزارش مشاهدات مسافرت‌های متعدد ایشان
- ۲) ابن بطوطه - بازتاب و گزارش مشاهدات مسافرت‌های متعدد ایشان
- ۳) ابن خلدون - تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ اخلاق و رفتار آدمیان
- ۴) ابن بطوطه - تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ اخلاق و رفتار آدمیان

۶۵. به ترتیب درست و نادرست بودن هر یک از عبارات‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- گاهشماری هجری قمری که تقویم رایج همه کشورهای اسلامی به شمار می‌رود بر پایه گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است.
- مبدأ تقویم هجری قمری، اول محرم سالی است که پیامبر اسلام (ص) از مکه به مدینه هجرت کرد.
- در بین‌النهرین (میان رودان) به خصوص در میان بابلی‌ها، گاهشماری «خورشیدی - قمری» رایج بود. در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.
- در گاهشماری «خورشیدی - قمری» از آنجایی که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر چهار سال یک روز به سال می‌افزودند.

- ۱) درست - درست - نادرست - نادرست
- ۲) نادرست - درست - درست - نادرست
- ۳) درست - نادرست - درست - نادرست
- ۴) نادرست - نادرست - درست - درست

جغرافیای ایران

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۶۶. سازه‌های آبی شوستر از سوی سازمان یونسکو با چه عنوانی نامیده شده است؟ از بزرگ‌ترین مجموعه‌های صنعتی شناخته شده چه دورانی محسوب می‌شود؟

- (۱) شاهکار نبوغ و خلاقیت - عصر پیش از انقلاب صنعتی در جهان (۲) شاهکار مهندسی سازه - عصر پیش از دوران نوسنگی
(۳) شاهکار نبوغ و خلاقیت - عصر پیش از دوران نوسنگی (۴) شاهکار مهندسی سازه - عصر پیش از انقلاب صنعتی در جهان

۶۷. کارتوگرافی و GIS از شاخه‌های فنون جغرافیایی از داده‌های کدام علوم بهره می‌گیرند؟

- (۱) هندسه - علوم فضایی (۲) هندسه - فناوری اطلاعات (۳) فناوری اطلاعات - علوم فضایی (۴) فناوری اطلاعات - هندسه

۶۸. پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کدام مفهوم بیانگر یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود است می‌باشد که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان ساخت باشد؟
- حاصل روابط متقابل انسان و محیط چیست؟

● اراتوستن جغرافیا را علم مطالعه زمین با چه عنوانی مطرح می‌کند؟

- (۱) مکان - شکل‌گیری علم جغرافیا - حاصل روابط متقابل انسان و محیط طبیعی
(۲) مکان - شکل‌گیری محیط جغرافیایی - جایگاه انسان
(۳) پدیده - شکل‌گیری محیط جغرافیایی - جایگاه انسان
(۴) پدیده - شکل‌گیری علم جغرافیا - حاصل روابط متقابل انسان و محیط طبیعی

۶۹. ساختار کدام یک از گزینه‌های زیر به طور کامل صحیح می‌باشد؟

- (۱) محیط جغرافیایی، مجموعه‌ای متعادل است، که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر آن دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط انسانی تبدیل می‌شود.
(۲) محیط انسانی، مجموعه‌ای نامتعادل است، که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر در آن دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط انسانی تبدیل می‌شود.
(۳) محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است، که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر در آن دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.
(۴) محیط جغرافیایی، مجموعه‌ای متعادل است، که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر در آن دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

۷۰. جغرافی‌دان چگونه به مطالعه محیط می‌پردازد؟ چرا؟

- (۱) با دید موشکافانه و جزئی‌نگری - زیرا به دنبال درک روابط متقابل انسان و محیط طبیعی برای بهبود زندگی بشر است.
(۲) با دید ترکیبی و کل‌نگری - زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
(۳) با دید موشکافانه و جزئی‌نگری - زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
(۴) با دید ترکیبی و کل‌نگری - زیرا به دنبال درک روابط متقابل انسان و محیط طبیعی برای بهبود زندگی بشر است.

۷۱. هر یک از مکان‌های زیر در چه منطقه‌ای واقع شده است؟

«سد شاه عباسی - روستای پالنگان - شهر کوهپایه‌ای سی‌سخت - کویر ریگ‌جن»

- (۱) خراسان جنوبی - چهارمحال و بختیاری - کردستان - کرمان (۲) کردستان - چهارمحال و بختیاری - لرستان - کرمان
(۳) کردستان - کهگیلویه و بویراحمد - چهارمحال و بختیاری - سمنان (۴) خراسان جنوبی - کردستان - کهگیلویه و بویراحمد - سمنان

۷۲. کدام گزینه مرحله سوم و چهارم پژوهش در جغرافیا را نشان می‌دهد؟

- (۱) طرح سؤال ← تدوین فرضیه ← جمع‌آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد - چطور؟
(۲) طرح سؤال ← تدوین فرضیه ← پردازش اطلاعات ← جمع‌آوری اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد - چرا؟
(۳) طرح سؤال ← تدوین فرضیه ← جمع‌آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد - چرا؟
(۴) طرح سؤال ← تدوین فرضیه ← پردازش اطلاعات ← جمع‌آوری اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد - چطور؟

۷۳. هر یک از عبارات زیر نیازمند طرح کدام یک از سؤالات کلیدی در جغرافیا می‌باشند؟

- درک وجود آلودگی بیش از حد استاندارد آب: سدهای تهران
  - بی‌دقتی در چرای بی‌رویه دام‌ها در چراگاه‌های دامنه‌های زاگرس
  - زمینه خشک شدن آب دریاچه ارومیه چیست؟
- (۱) چه چیز؟ - چه کسی یا چه کسانی؟ - چطور؟
(۲) چطور؟ - چه کسی یا چه کسانی؟ - چه چیز؟
(۳) چرا؟ - چطور؟ - چه چیز؟
(۴) چرا؟ - چطور؟ - چطور؟

۷۴. در مراحل پژوهشی جغرافیا کدام مرحله حساسیت ویژه‌ای دارد؟ چرا؟ در کدام مرحله پژوهشگر به حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش می‌پردازد؟

- ۱) پردازش اطلاعات - زیرا پردازش اطلاعات در هر پژوهش نقش راهنما را دارد - مرحله نتیجه‌گیری
- ۲) تدوین فرضیه - زیرا تدوین فرضیه در هر پژوهش نقش راهنما را دارد - مرحله پردازش اطلاعات
- ۳) پردازش اطلاعات - زیرا پردازش اطلاعات گام نهایی قبل از نتیجه‌گیری در هر پژوهش است - مرحله نتیجه‌گیری
- ۴) تدوین فرضیه - زیرا تدوین فرضیه در هر پژوهش اهداف اصلی و فرعی را نشان می‌دهد - مرحله پردازش اطلاعات

۷۵. به ترتیب سؤالات کلیدی «چه چیز؟، چرا؟، چطور؟» به بررسی چه مواردی در جغرافیا می‌پردازند؟

- ۱) شناخت ماهیت هر پدیده یا مسئله - علت وقوع پدیده‌ها - سیر تکوین و تحول پدیده‌ها
- ۲) روابط متقابل انسان و محیط - شناخت ماهیت هر پدیده یا مسئله - علت وقوع پدیده‌ها
- ۳) شناخت ماهیت هر پدیده یا مسئله - سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - علت وقوع پدیده‌ها
- ۴) روابط متقابل انسان و محیط - علت وقوع پدیده‌ها - سیر تکوین و تحول پدیده‌ها

منطق

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۷۶. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.
- ۲) دانش بشری به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود.
- ۳) عبارت «سیمرغ و سی مرغ متفاوت است» یک تصدیق است.
- ۴) به کمک استدلال از تصورات معلوم به کشف تصورات مجهول دست می‌یابیم.

۷۷. به ترتیب تصور یا تصدیق بودن عبارات «لباسی که دیروز خریدم» و «بایتخت چین، شیکاگو نیست» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) تصور - تصور   ۲) تصور - تصدیق   ۳) تصدیق - تصور   ۴) تصدیق - تصدیق

۷۸. با فرض درست بودن استدلال عبارت زیر، کدام گزینه صحیح است؟

«چون دوستم به باشگاه نیامد، (بخش اول) بنابراین در دانشگاه است. (بخش دوم)»

- ۱) بخش اول با استدلال معلوم می‌شود در حالی که بخش دوم معلوم است.
- ۲) هر دو بخش قبل از استدلال کردن معلوم نیستند.
- ۳) بخش دوم با استدلال معلوم می‌شود در حالی که بخش اول معلوم است.
- ۴) هر دو بخش بعد از استدلال کردن معلوم می‌شوند.

۷۹. کدام عبارت درباره علم منطق درست است؟

- ۱) قواعد آن به تدریج توسط منطق‌دانان طراحی شده است.
- ۲) موضوع آن براساس نوع آگاهی‌های ذهن به حیطه‌های مختلف تقسیم می‌شود.
- ۳) مانند سیستم کنترلی خودرو است که آسیب‌های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می‌شود.
- ۴) چستی ذهن را مورد بررسی قرار می‌دهد و چگونگی و ماهیت شناخت‌های انسان را توضیح می‌دهد.

۸۰. در کدام گزینه نمی‌توان حکم و قضاوت داشت؟

- ۱) تبارک‌الله   ۲) غذاهایی که سالم نیستند
۳) گندم از گندم بروید جو ز جو   ۴) توانا بود هر که دانا بود

۸۱. در کدام گزینه دلالت به کار رفته با دیگر موارد یکسان نیست؟

- ۱) دستم سوخت.   ۲) دست روی دلم نگذار.   ۳) دست از سرم بردار.   ۴) حسن مرا دست انداخته بود.

۸۲. نوع دلالت لفظ بر معنا در کدام مورد به ترتیب و به درستی مشخص شده است؟

الف) محمد مانند پیری خروشان به دنبال سارق دوید.

ب) اگر در دیده مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی

- ۱) مطابقی - مطابقی   ۲) التزامی - مطابقی   ۳) التزامی - تضمنی   ۴) مطابقی - تضمنی

۸۳. هنگامی که دلالت‌های مطابقی و التزامی عمداً یا سهواً به جای هم به کار روند موجب چه مغالطه‌ای می‌شوند؟

- ۱) توسل به معنای ظاهری   ۲) اشتراک معنا   ۳) ابهام در عبارت   ۴) اشتراک لفظ

۸۴. در عبارت زیر چه مغالطه‌ای به کار رفته است؟

«زهرا: موهای خواهرم فر هستش! مریم: چه خوب! باهاش بیتزا هم درست می‌کنید؟!»

- (۱) نگارش کلمات (۲) توسل به معنای ظاهری (۳) اشتراک لفظ (۴) ابهام در مرجع ضمیر

۸۵. واژه‌های «غایت»، «گل» و «نگران» به ترتیب ممکن است کدام خطاهای ذهنی را موجب شوند؟

- (۱) اشتراک لفظ - نگارشی - نگارشی
(۲) اشتراک لفظ - اشتراک لفظ - اشتراک لفظ
(۳) اشتراک لفظ - نگارشی - اشتراک لفظ
(۴) نگارشی - اشتراک لفظ - نگارشی

اقتصاد

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۸۶. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کند.
(۲) پرانگیزه: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
(۳) تیزبین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
(۴) ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدید را راه‌اندازی کنند.

۸۷. تولیدکننده‌ای در طول یک سال سودی معادل ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان به دست می‌آورد. اگر تعداد کالای تولیدشده ۸۰۰۰ واحد باشد،

قیمت فروش هر واحد کالا چقدر است؟

● هزینه سالانه خرید مواد اولیه: ۱۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

● دستمزد سالانه کارمندان: ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

● اجاره ماهانه بنگاه تولیدی: ۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان

- (۱) ۴۵,۲۵۰ (۲) ۴۲,۵۵۰ (۳) ۳۴,۲۵۰ (۴) ۳۲,۴۵۰

۸۸. درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هر فرد صرف‌نظر از اینکه شاغل هست یا نه، نسبت به رفتارهای خود مسئولیت دارد.
● اگر سود به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر باشد، کسب‌وکار دچار ضرر و زیان می‌شود.
● از سرمایه فیزیکی مثل کارگر و کارمند برای فعالیت تولیدی استفاده می‌شود و در مقابل مزد یا حقوق می‌پردازید.
● با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب‌وکار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.

- (۱) درست - درست - نادرست - نادرست
(۲) نادرست - نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - درست - نادرست - درست
(۴) درست - نادرست - نادرست - درست

۸۹. در یک شرکت سهامی، مجموع سهام شرکت ۵۰,۰۰۰ سهم است. اگر آقای کریمی ۱۵ درصد و آقای علیزاده ۲۰ درصد سهام آن

شرکت را خریداری کرده باشند:

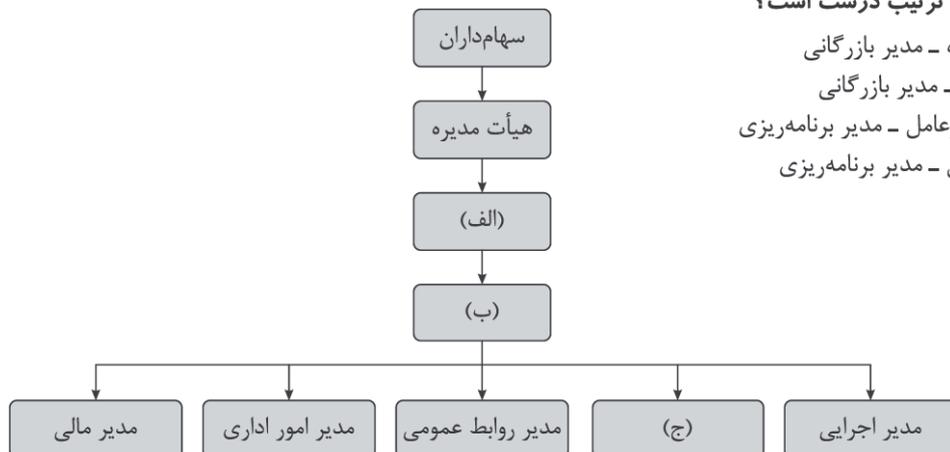
الف) سهم هر یک از سهامداران مذکور به ترتیب چقدر است؟

ب) اگر فردی ۲۵۰۰ سهم را خریده باشد، مالک چند درصد شرکت است؟

- (۱) الف: ۶۵,۰۰۰ - ۱۱,۰۰۰ ب: ۰/۵
(۲) الف: ۷۵,۰۰۰ - ۱۰,۰۰۰ ب: ۰/۵
(۳) الف: ۶۵,۰۰۰ - ۱۱,۰۰۰ ب: ۵
(۴) الف: ۷۵,۰۰۰ - ۱۰,۰۰۰ ب: ۵

۹۰. با توجه به نمودار، کدام گزینه به ترتیب درست است؟

- (۱) مدیرعامل - رئیس هیأت مدیره - مدیر بازرگانی
(۲) مدیرعامل - رئیس سهامداران - مدیر بازرگانی
(۳) رئیس هیأت سهامداران - مدیرعامل - مدیر برنامه‌ریزی
(۴) رئیس هیأت مدیره - مدیرعامل - مدیر برنامه‌ریزی

۹۱. به ترتیب: «قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر» و «مسئولیت محدود» از مزایا و معایب چه نوع کسب‌وکاری است؟
- (۱) معایب ایجاد شرکت سهامی - معایب کسب‌وکار شخصی
 (۲) معایب ایجاد شرکت سهامی - مزایای ایجاد شرکت سهامی
 (۳) مزایای ایجاد شرکت سهامی - معایب کسب‌وکار شخصی
 (۴) مزایای ایجاد شرکت سهامی - مزایای کسب‌وکار شخصی

۹۲. کدام گزینه با توجه به سؤالات درست است؟

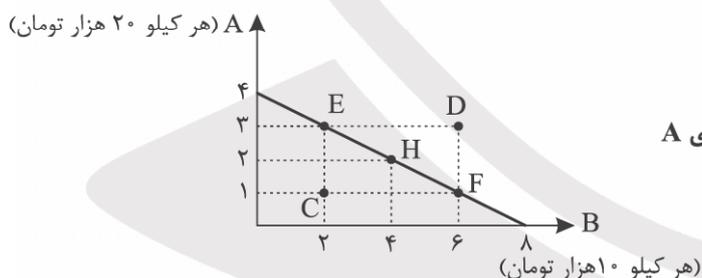
- الف) «لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ» بیانگر کدام مفهوم است؟
 ب) کدام توضیح با تصویر زیر همخوانی دارد؟

- (۱) الف: اشاره به کسب‌وکارهای حرام ب: مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر یک رأی است.
 (۲) الف: اشاره به لزوم تعیین وظایف و حدود شرکا ب: نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.
 (۳) الف: اشاره به لزوم تعیین وظایف و حدود شرکا ب: مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر یک رأی است.
 (۴) الف: اشاره به کسب‌وکارهای حرام ب: نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

۹۳. کدام گزینه در ارتباط با مفهوم «هزینه‌های هدررفته» نادرست است؟

- (۱) هزینه‌هایی که دیگر اجتناب‌ناپذیرند و قابل برگشت نیست.
 (۲) هزینه‌هایی که پرداخت شده است و شما نمی‌توانید آن را بازگردانید.
 (۳) این هزینه‌ها باید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد.
 (۴) هزینه‌های هدررفته مهم نیستند چون دیگر رفته‌اند و قابل برگشت نیستند.

۹۴. با توجه به قید بودجه رسم شده:

الف) نقطه D بیانگر چه شرایطی است؟

ب) کدام حرکت معادل «هزینه فرصت انتخاب ۱ واحد کالای A

معادل ۲ واحد کالای B می‌باشد.» است؟

- (۱) الف: ناکارا ب: از E به H
 (۲) الف: ناکارا ب: از F به H
 (۳) الف: عدم وجود بودجه کافی ب: از F به H
 (۴) الف: عدم وجود بودجه کافی ب: از E به H

۹۵. کارگاه خیاطی آفتاب یک کارگاه کوچک خیاطی با ۲ نفر کارگر است. در این کارگاه سال گذشته ۳۵۰ میلیون تومان هزینه آشکار و

۵۸ میلیون تومان هزینه فرصت دارد. اگر درآمد این کارگاه معادل ۶۶۵ میلیون تومان باشد:

الف) سود با در نظر گرفتن هزینه پنهان چقدر است؟

ب) سود حسابداری چقدر است؟

ج) هزینه پنهان چقدر است؟

(۲) الف: ۳۱۵ ب: ۲۵۷ ج: ۳۵۰

(۱) الف: ۳۱۵ ب: ۲۵۷ ج: ۵۸

(۴) الف: ۲۵۷ ب: ۳۱۵ ج: ۳۵۰

(۳) الف: ۲۵۷ ب: ۳۱۵ ج: ۵۸

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پیش آزمون شماره ۱
آبان ماه ۱۴۰۳

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۱)	نسیم اکبری	زهرا حسینی - محمد منتظران	ابوالفضل فروغی - مانی موسوی
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	مرتضی کلاشلو	عرفان شکری - سیما کنفی	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی (۱)	هانی رکن‌الدینی	مژده طالب - شیما کریمی	احسان اسدی - محمود کاظمی
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	محسن آهوئی	سمانه ریحانی - آریا ذوقی	مبینا بهرامی - سمانه ریحانی
۵	تاریخ (۱)	معین‌الدین تقی‌زاده	منوچهر ستینه - فرزانه عامری	احسان اسدی - نگار کاتبی
۶	جغرافیا (۱)	بهروز یحیی	منوچهر ستینه - بهروز یحیی	احسان اسدی - محمود کاظمی
۷	منطق	محمد رضایی بقا	مریم پورنعمت - محمد رضایی بقا	احسان اسدی - محمود کاظمی
۸	اقتصاد	علیرضا هاشمی سنجانی	آیدانا رستمی	احسان اسدی - محمود کاظمی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

در این صورت:

$$3x^2 - 5x = 7 \Rightarrow 3x^2 - 5x - 7 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -5 \\ c = -7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = \frac{5}{3}, x_1 x_2 = -\frac{7}{3}$$

بنابراین:

$$x_1 x_2 - x_1 - x_2 = x_1 x_2 - (x_1 + x_2) = -\frac{7}{3} - \frac{5}{3} = -\frac{12}{3} = -4$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)

گزینه ۲ صحیح است. ۶.

$$2x^2 - 6x - 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 - 6x = 1 \xrightarrow{+2} x^2 - 3x = \frac{1}{2}$$

نصف ضریب x را به توان دو می‌رسانیم و به طرفین اضافه می‌کنیم:

$$x^2 - 3x + \frac{9}{4} = \frac{1}{2} + \frac{9}{4} \Rightarrow (x - \frac{3}{2})^2 = \frac{11}{4}$$

$$\text{پس } b = \frac{11}{4} \text{ و } a = -\frac{3}{2}$$

$$a - b = -\frac{3}{2} - \frac{11}{4} = -\frac{17}{4}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۶)

گزینه ۴ صحیح است. ۷.

$$(2x-1)^2 = (x-2)^2 \Rightarrow (2x-1)^2 - (x-2)^2 = 0$$

$$(2x-1+x-2)(2x-1-x+2) = 0$$

$$(3x-3)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 3x-3=0 \Rightarrow 3x=3 \Rightarrow x=1 \\ x+1=0 \Rightarrow x=-1 \end{cases}$$

$$\text{شبه } |1 - (-1)| = 2$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۱)

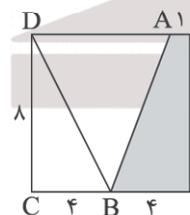
گزینه ۱ صحیح است. ۸.

می‌دانیم طول ضلع مربع $2x$ می‌باشد. بنابراین:

$$\text{مساحت دوزنقه رنگی} = \frac{2x(x+1)}{2} = x(x+1) = 20$$

$$\Rightarrow x^2 + x - 20 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -5 \text{ غلط} \\ x = 4 \end{cases}$$

در مثلث DBC رابطه فیثاغورس را می‌نویسیم:

$$DB^2 = 8^2 + 4^2 = 64 + 16 = 80$$

$$DB = \sqrt{80} = 4\sqrt{5}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۱)

گزینه ۲ صحیح است. ۹.

شرط اینکه معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد آن است که $\Delta > 0$

$$-x^2 + 2x + 1 - m = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 2 \\ c = 1 - m \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta = 4 - 4(-1)(1-m) > 0$$

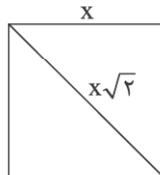
$$4 + 4 - 4m > 0 \Rightarrow -4m > -8 \Rightarrow m < 2$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۲ صحیح است.

فرض می‌کنیم که x ضلع مربع باشد. در این صورت:

$$\text{مساحت} = x^2$$

$$\text{محیط} = 4x$$

$$\text{قطر} = x\sqrt{2}$$

$$\frac{\text{مساحت مربع}}{\text{محیط مربع}} = \frac{x^2}{4x} \xrightarrow{\text{مساحت مربع} = 8} \frac{x^2}{4x} = 8$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین می‌کنیم}} x^2 = 32x \Rightarrow x^2 - 32x = 0$$

$$x(x-32) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \text{ غلط} \\ x = 32 \text{ قق} \end{cases}$$

در این صورت با توجه به اینکه قطر آن $x\sqrt{2}$ می‌باشد. پس قطر مربع $32\sqrt{2}$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۲)

۲. گزینه ۱ صحیح است.

فرض می‌کنیم که سن حامد x باشد. بنابراین سن دو خواهر دوقلویش $x-5$ و $x-5$ است. دو سال بعد سن حامد $x+2$ و سن خواهرهای دوقلویش $x-3$ و $x-3$ می‌باشد و چون مجموع آنها ۳۵ است. داریم:

$$x+2+x-3+x-3=35$$

$$3x-4=35 \Rightarrow 3x=39 \Rightarrow x=13 \xrightarrow{\text{مجموع ارقام}} 4$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۴)

۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$(2x+3)^2 - (x+1)^2 = 3x(x+2)$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 12x + 9 - (x^2 + 2x + 1) = 3x^2 + 6x$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 12x + 9 - x^2 - 2x - 1 = 3x^2 + 6x$$

$$\Rightarrow 3x^2 + 10x + 8 = 3x^2 + 6x \Rightarrow 10x - 6x = -8$$

$$\Rightarrow 4x = -8 \Rightarrow x = -2$$

در این صورت $a = -2$ و با جای گذاری در $\frac{a^3-1}{2}$ داریم:

$$\frac{a^3-1}{3} = \frac{(-2)^3-1}{3} = \frac{-8-1}{3} = \frac{-9}{3} = -3$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۲)

۴. گزینه ۴ صحیح است.

باید $\Delta = 0$ باشد.

$$2x^2 + 5x - m + 2 = 0$$

$$\Delta = (5)^2 - 4(2)(-m+2) = 0 \Rightarrow 25 + 8m - 16 = 0 \Rightarrow 8m = -9$$

$$\Rightarrow m = -\frac{9}{8}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۸)

۵. گزینه ۳ صحیح است.

می‌دانیم در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ داریم:

$$S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$P = x_1 x_2 = \frac{c}{a}$$

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.
طول مستطیل را x و عرض را y در نظر می‌گیریم. پس:
 $2(x+y) = 82$
و در نتیجه $x+y = 41$ و طبق سؤال از طول ۷ واحد کم می‌کنیم.
مستطیل مربع می‌شود یعنی $y = x - 7$ پس:
 $x+y = 41 \Rightarrow x+(x-7) = 41 \Rightarrow 2x = 48 \Rightarrow x = 24$
 $\Rightarrow y = 24 - 7 = 17$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)
۱۱. گزینه ۱ صحیح است.
 $4x^2 = 12x - 9 \Rightarrow 4x^2 - 12x + 9 = 0 \Rightarrow (2x-3)^2 = 0$
 $\Rightarrow x = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{2}{3}$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۳)
۱۲. گزینه ۲ صحیح است.
 $3ax - 3a = 5bx - 5b \Rightarrow 3ax - 5bx - 3a + 5b = 0$
 $\Rightarrow x(3a - 5b) - (3a - 5b) = 0 \Rightarrow (3a - 5b)(x - 1) = 0$
 $\Rightarrow x = 1$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)
۱۳. گزینه ۴ صحیح است.
 $2x^2 + 3x - 5 = 0 \Rightarrow x^2 + \frac{3}{2}x = \frac{5}{2}$
 $\frac{(\frac{3}{2}+2)^2}{(\frac{3}{2})^2} \rightarrow x^2 + \frac{3}{2}x + \frac{9}{4} = \frac{5}{2} + \frac{9}{4}$
از $\frac{49}{16}$ جذر گرفته می‌شود $\Rightarrow x + \frac{3}{4} = \pm \sqrt{\frac{49}{16}}$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)
۱۴. گزینه ۴ صحیح است.
 $\frac{c}{a} = 1 \Rightarrow \frac{2m+6}{2} = 1 \Rightarrow 2m+6 = 2 \Rightarrow m = -2$
 $\frac{-b}{a} = \frac{-3m}{2} \rightarrow \frac{-3(-2)}{2} = \frac{6}{2} = 3$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)
۱۵. گزینه ۱ صحیح است.
همواره مثبت $\Rightarrow a^2 + 36 > 0 \Rightarrow a^2 - 4(3)(-3) > 0 \Rightarrow \Delta > 0$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۸)
- علوم و فنون ادبی**
۱۶. گزینه ۱ صحیح است.
تناسب‌های معنایی همچون تضاد و ایهام و زیبایی‌آفرینی در قلمرو ادبی بررسی می‌شود.
۱۷. گزینه ۲ صحیح است.
وجود آرایه‌های ادبی مثل مراعات نظیر بیانگر قلمرو ادبی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) کاربرد شبکه معنایی قلمرو زبانی است.
۳) نکته معرفتی و شناسایی جایگاه دل قلمرو فکری است.
۴) سادگی زبان شعر و کوتاهی جملات و ساختمان واژه قلمرو زبانی است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)
۱۸. گزینه ۳ صحیح است.
الف) قلمرو فکری
ج) قلمرو فکری
ه) قلمرو ادبی
(ب) قلمرو ادبی
(د) قلمرو زبانی
(و) قلمرو زبانی
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)
۱۹. گزینه ۳ صحیح است.
بیت گزینه ۳ فاقد تمثیل است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) زیان و سود: تضاد
۲) آفتاب و ماه، ضیا و روشنی: مراعات نظیر
۴) هر که می‌گرداند از ما روی (روی گرداندین: کنایه از پشت کردن)
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۹)
۲۰. گزینه ۲ صحیح است.
مفهوم کلی گزینه ۲ دلدادگی و غیرت عاشقانه است که با وزن و ریتم تند و هجای کوتاه همخوانی ندارد.
وزن و آهنگ گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ تند و کوبنده است و با فضای حماسی بیت تناسب دارد.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۱)
۲۱. گزینه ۲ صحیح است.
آهنگ و موسیقی گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ تکرار منظم یک رکن ۴ هجایی است، در حالی که بیت گزینه ۲ آهنگ و موسیقی و ضرب‌آهنگی متفاوت دارد.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)
۲۲. گزینه ۲ صحیح است.
روزگار بسامان شد و دوران فراز رسید.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)
۲۳. گزینه ۲ صحیح است.
در این گزینه ۷ بار واژه آرایبی صورت گرفته است. «تنگ، چه، پرسی، که، مرا، نام، است»
واژه‌آرایبی در سایر گزینه‌ها:
۱) خار - خار
۲) خار - پای
۳) خار - پای
۴) خدا - علی
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۹)
۲۴. گزینه ۴ صحیح است.
معنی عود در دو مصراع تکرار نشده است و دو معنی متفاوت دارد. عود: چوب، عود: ساز.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)
۲۵. گزینه ۲ صحیح است.
تکرار صامت «ر» ۷ بار
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) تکرار صامت «ر» ۵ بار
۲) تکرار صامت «ر» ۶ بار
۳) تکرار صامت «ر» ۶ بار
۴) تکرار صامت «ر» ۶ بار
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)
۲۶. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) واج‌آرایبی صامت‌ها از مصوت‌ها بیشتر است.
۲) تکرار واج در زبان عادی پسندیده نیست.
۳) این عبارت درباره واج‌آرایبی صدق می‌کند نه واژه‌آرایبی.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۸)
۲۷. گزینه ۳ صحیح است.
پس از عاطفه مهم‌ترین و مؤثرترین عامل در شعر وزن است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۲)
۲۸. گزینه ۱ صحیح است.
مفهوم کلی پرسش و گزینه درست:
(تأثیر تربیت بر انسان)
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) تأثیرناپذیری تربیت بر انسان سخت سر و لجاج
۲) دل قرارگاه امن است.
۳) استمرار عمل جاهلانه کار نادان را سخت‌تر می‌کند.
۴) استمرار عمل جاهلانه کار نادان را سخت‌تر می‌کند.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۰)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

مفهوم کلی بیت پرش و گزینه درست:
«وفاداری عاشق، ترجیح معشوق بر همه لذت‌ها»
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) جایگاه بلند معشوق در نظر عاشق
(۲) بی‌نصیبی و حسرت
(۳) بهره‌مندی از مظاهر زیبای طبیعت

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۴)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

مفهوم کلی بیت گزینه دو رضایت معشوق شرط است.
مفهوم کلی گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به عشق ازلی و قدیمی اشاره دارد.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

جامعه‌شناسی

۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

مورد اول: نادرست، وقتی نسبت به پیامد ارادی کنش‌های خود آگاه باشیم، می‌توانیم کنش‌های خود را کنترل کنیم.
مورد دوم: درست
مورد سوم: نادرست، کنش‌های انسانی دارای دو نوع پیامد هستند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵ و ۷)

۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است.
تغییر لباس منزل به کت و شلوار رسمی مصداق کنش اجتماعی است.
عدالت و امنیت ارزش اجتماعی هستند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

«چرا چنین کاری کردی؟» به ویژگی هدفدار کنش اشاره دارد.
بر سر دوراهی قرار گرفتن، به ویژگی ارادی بودن کنش اشاره دارد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

پلیس، پدیده اجتماعی است.
ادب آداب دارد به فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده اجتماعی اشاره دارد.
آزادی، ارزش اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

پیامدهای ارادی خودشان کنش هستند.
در علوم انسانی به فردی که فعالیت را انجام می‌دهد، کنشگر گویند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳ و ۷)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

اندیشیدن، کنش درونی است.
نشستن، کنش بیرونی است.
رعایت آداب و رسوم، کنش اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۱)

۳۷. گزینه ۲ صحیح است.

جامعه‌پذیری از طریق تعلیم و تربیت و کنترل اجتماعی از طریق تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۴)

۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

فردی که سیگار می‌کشد، یک کنش ارادی انجام می‌دهد که پیامد غیرارادی آن، آسیب و بیماری برای خود و دیگران است.
ورزش کردن یک کنش ارادی است که پیامد ارادی آن مورد تحسین دیگران قرار گرفتن است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

مورد اول: نادرست، هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.
مورد دوم: درست
مورد سوم: نادرست، هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۳)

۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

بالا بردن دست برای اجازه خواستن از معلم، بر معنادار بودن کنش دلالت دارد.
آدمی در گرو عمل خویش است بر اهمیت پیامدهای کنش انسان دلالت دارد.
یاد گرفتن درس پیامد غیرارادی کنش درس خواندن است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵، ۷ و ۸)

عربی، زبان قرآن

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: جاءَ بِالْحَسَنَةِ: کار نیکو بیاورد / لَه: دارد / عَشْر: ده
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) انجام دهد (معادل «جاء ب: آورد» نیست) - ده‌ها (معادل فارسی «عشرات» است نه «عشر»)
(۲) با ... باید («جاء» به تنهایی یعنی «آمد»، اما «جاء ب» یعنی «آورد»)
(۴) کارهای نیک (معادل فارسی «الْحَسَنَات» است و نه «الْحَسَنَةُ»؛ «الْحَسَنَةُ» اسم مفرد مؤنث است و نه اسم جمع)
نکته ویژه:

بسیار دقت کنید که «جاء» به تنهایی به معنی «آمد» است، اما وقتی بعد از آن حرف «ب» به کار می‌رود معنایش تغییر کرده و به شکل «آورد» ترجمه می‌شود!

(عربی دهم، درس ۲)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: هذا الاقتراح حَسَنٌ: این پیشنهاد، خوب است / كَلَّ مَدِيرٌ عَاقِلٌ: هر مدیر خردمندی / يُحِبُّ التَّقَدُّمَ: پیشرفت را دوست دارد / يَجِدُ: تلاش می‌کند، می‌کوشد
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این، پیشنهادی خوب است (معادل فارسی «هذا، اقتراح حَسَنٌ» است و نه «هذا الاقتراح، حَسَنٌ!») - تمام مدیران («مدیر» مفرد است نه جمع، بنابراین «هر مدیری» صحیح است) - کارهایش (معادل فارسی «أُمُور» است و نه «الأُمُور»!)

(۲) دوست‌دار (معادل فارسی «مُحِبٌّ» است و نه «يُحِبُّ»؛ «يُحِبُّ» فعل مضارع است و نباید به صورت اسم ترجمه شود) - کارهای خود (معادل فارسی «أُمُور» است و نه «الأُمُور»!)

(۴) این، پیشنهادی خوب است (مانند ۱) - همه مدیران (مانند ۱)

(عربی دهم درس‌های ۱ و ۲)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: «أَنْظُرُ إِلَى: نگاه می‌کنم به»، «الْغَيْومُ أَلْتِي: ابرهایی که»، «يَنْزِلُ مِنْهَا الْمَطَرُ: از آنها باران می‌بارد»، «ثُمَّ: سپس»، «يُخْرِجُ: بیرون می‌آورد»، «النَّبَاتَاتُ النَّضْرَةَ: گیاهان تر و تازه»، «الْحُبُوبُ: دانه‌ها»، «تَصِيرُ: می‌شود»، «حَضْرَةَ: سرسبز».

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نگاه کن («أَنْظُرُ» فعل مضارع لِلمتكلم وحده است نه امر) - تا (ترجمه درستی برای «ثُمَّ» نیست) - سرسبز («النَّضْرَةَ: تروتازه) - بیرون بیاورد («يُخْرِجُ» به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود ← بیرون می‌آورد) - سبزرنگ («حَضْرَةَ: سرسبز»).

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

شناختن فاصله از زمین تا ماه دشوار نیست. غلط: شناختن فاصله از زمین تا ماه دشوار است و مسئله‌ای آسان نیست.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست، هنگامی که روز به پایان می‌رسد، ستاره‌شناس می‌تواند که ماه را ببیند. (هنگامی که روز به پایان می‌رسد و شب فرا می‌رسد، ستاره‌شناس می‌تواند که ماه را از سطح زمین ببیند.)

(۳) درست، نظرات دانشمندان درباره فاصله از زمین تا ماه، متفاوت است.

(۴) درست، ماه سیاره‌ای است که شکل آن بیضوی می‌باشد و آن جرمی آسمانی است.

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه صحیح را برای جای خالی مشخص کن: «هنگامی که شخصی از ستاره‌شناسان درباره فاصله دقیق از زمین تا ماه می‌پرسد، (می‌باید که پاسخ سؤال یک عدد نیست)»؛ (هنگامی که شخصی از ستاره‌شناسان درباره فاصله دقیق از زمین تا ماه می‌پرسد، ستاره‌شناسان از سه عدد استفاده می‌کنند و بنابراین جواب سؤال درباره فاصله دقیق از زمین تا ماه، یک عدد نیست.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، یک دیدگاه از همه ستاره‌شناسان می‌شود (ستاره‌شناسان از سه عدد برای فاصله دقیق از زمین تا ماه استفاده می‌کنند و بنابراین نظرات آنها با یکدیگر متفاوت است.)

(۲) نادرست، می‌فهمد که دانشمندان، یک پاسخ برای این پرسش دارند (ستاره‌شناسان از سه عدد برای فاصله دقیق از زمین تا ماه استفاده می‌کنند و بنابراین سه پاسخ برای این پرسش دارند.)

(۳) نادرست، پاسخی از سوی ستاره‌شناسان برای پرسش خود نمی‌گیرد (پاسخی برای سؤال خود از سوی ستاره‌شناسان می‌گیرد، ولی این پاسخ یکسان نیست.)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست:

صفة للكلمة «حَجَرَات» («مُعَلَّقة» صفت «حَجَرَات» نیست، زیرا «ال» ندارد و به شکل مسند ترجمه می‌شود نه صفت!)
ترجمه عبارت: «کلاس‌های بزرگ مدرسه، بسته بودند!»

(عربی دهم، درس ۲)

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

خطاهای گزینه ۳: واحد (به معنای «یک» و بر وزن «فاعل» است ← واحد) - اثنین (به معنای «دو» است و «ن» آن همیشه «-» دارد ← اثنین).

(عربی دهم، درس‌های ۱ و ۲)

۵۲. گزینه ۲ صحیح است.

«أربعة: چهار» از اعداد اصلی است. دقت کنید که اعداد ترتیبی غالباً بر وزن «فاعل» و همراه با «ال» هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الثانی (بر وزن «فاعل») ← عدد ترتیبی

(۳) العشرین (اعداد عقود وقتی «ال» بگیرند، جزء اعداد ترتیبی به حساب می‌آیند) ← عدد ترتیبی

(۴) الأول (عددی است که با وجود اینکه بر وزن «أفعل» است، اما جزء اعداد ترتیبی است و مؤنث آن «الأولی» می‌باشد) ← عدد ترتیبی

(عربی دهم، صفحه ۲۲)

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به معنی جمله در گزینه ۲، «المُخَطَّئین» اسم جمع مذکر سالم است. (یکی از خطاکاران از بین آنها از کارهای زشتش پشیمان شد.)

(۲) مشاهده می‌کنم («أشاهد») به این معناست - آن دانه‌ها («أن») اضافی است - بیرون می‌آیند («يُخْرَجُ: بیرون می‌آورد») - می‌کنند («تصير: می‌شود»).

(۴) ابری («الغيوم» جمع است) - نگاه کن (مانند ۱) - و (ترجمه درستی برای «ثم» نیست) - خارج می‌شوند (مانند ۲) - می‌کنند (مانند ۲).

(عربی دهم، صفحه ۴)

۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: حينما: هنگامی که / فرغ: خالی شد / إحدى التلميذات: یکی از دانش‌آموزان / نصحت: پند داد / زميلتها: همکلاسی‌اش / أن لا ترمي: که نیندازد / الثفاية: زباله / تحافظ على الهدوء: آرامش را حفظ کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این هنگام («عندئذ») به این معناست - همکلاسی، یکی از دانش‌آموزان را ... («إحدى التلميذات» و «زميلتها» جابه‌جا ترجمه شده‌اند، ضمناً ضمير «ها» در «زميلتها» ترجمه نشده است.)

(۳) در زمان (ترجمه درستی برای «حينما» نیست) - خالی شدن («فرغ» فعل است نه اسم) - دانشجویان («التلميذات: دانش‌آموزان») - اقدام به (اضافی است) - زباله‌ها («الثفاية» مفرد است).

(۴) یک دانش‌آموز («إحدى التلميذات: یکی از دانش‌آموزان») - گفت («نصحت: پند داد») - زباله‌ها (مانند ۳) - نیندازد («أن لا ترمي: که نیندازد» فعل امر نیست) - حفظ کن («تحافظ: حفظ کند» فعل امر نیست) - در کلاس (در جای مناسب خود ترجمه نشده است).

(عربی دهم، صفحه ۲۱)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست:

ششم (معادل «السادس» است نه «التاسع»!)

(عربی دهم، درس‌های ۱ و ۲)

۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه کلمات مهم: اينها ستارگانی هستند: هذه نجوم / آسمان شب: سماء اللیل / مانند مروارید: كالدُرر / آراسته‌اند: زانت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) هذه النجوم (به معنای «این ستارگان» است) - السماء (مضاف است و مضاف «ال» نمی‌گیرد).

(۳) هؤلاء الأنجم (اولاً «هؤلاء» برای انسان به کار می‌رود، ثانیاً توضیحات ۲) - تزین («آراسته‌اند» ماضی است).

(۴) هذا (برای «نجوم» که جمع غیر عاقل است از «هذه» باید استفاده کرد) - السماء (مانند ۲) - الدرر («مرواریدها» جمع است).

(عربی دهم، درس‌های ۱ و ۲)

۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه عبارت: «هرکس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند!»

بیت گزینه ۱ مناسب مفهوم (الأنسب) برای عبارت صورت سؤال است که بدی را مکافات بدی می‌داند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) انسان را از خودخواهی بازداشته است!

(۳) هیچ دشمنی وجود ندارد!

(۴) بدون تدبیر خداوند، هیچ حاکمی قادر به اداره کشور نیست!

(عربی دهم، درس ۱)

ترجمه متن:

ماه از مهم‌ترین اجرام آسمانی است که شناسایی آن در شب از سطح سیاره زمین امکان‌پذیر است. اما برای دانستن پاسخ درباره فاصله دقیق برای سفر از زمین تا ماه، آن‌طور که بسیاری (از مردم) باور دارند، مسئله آسانی نیست. پس این به دلیل شکل بیضوی مدار ماه است. بنابراین فاصله بین نزدیک‌ترین نقطه و دورترین نقطه آن از زمین متفاوت است، اما ستاره‌شناسان هنگام صحبت در مورد فاصله زمین از ماه، از سه عدد مختلف استفاده می‌کنند!

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

پدیده به یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود باشد گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان‌ساخت باشد. چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی کنند.

اراتوستن کسی که اولین بار واژه جغرافیا را تعریف کرد. جغرافیا را علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۲ و ۷)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا می‌باشند. محیط طبیعی، مجموعه متعادل است با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر در محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴)

۷۰. گزینه ۲ صحیح است.

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کنند، زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷)

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

سد شاه عباسی (طبس) خراسان جنوبی قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین سد قوسی جهان است.

روستای پالنگان در کامیاران استان کردستان است.

شهر کوهپایه‌ای سی‌سخت در استان کهگیلویه و بویراحمد واقع شده است. کویر ریگ‌جن در استان سمنان می‌باشد.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۷۲. گزینه ۱ صحیح است.

مراحل پژوهش در جغرافیا در پنج گام ارائه شده است:

طرح سؤال ← تدوین فرضیه ← جمع‌آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد.

سؤال چطور از سؤالات کلیدی در جغرافیاست که به بررسی سیر تکوینی و تحول پدیده می‌پردازد.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۸ و ۹)

۷۳. گزینه ۱ صحیح است.

سؤال چه چیز؟ بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد. چه چیزی رخ داده است؟ مثلاً وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا یا وجود آلودگی بیش از حد استاندارد آب سدهای تهران. سؤال چه کسی یا چه کسانی؟ روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. مثلاً بی‌توجهی به تثبیت خاک یا بی‌دقتی در چرای بی‌رویه دام‌ها در چراگاه‌های دامنه‌های زاگرس. سؤال چطور؟ به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها می‌پردازد. مثلاً زمینه قطع درختان یا از بین رفتن باتلاق‌ها یا خشک شدن دریاچه ارومیه و ... چیست؟

(جغرافیا دهم، صفحه ۸)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد. پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

۷۵. گزینه ۱ صحیح است.

سؤال چه چیز؟، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

سؤال چرا؟، به علت وقوع پدیده می‌پردازد.

سؤال چطور؟، به بررسی سیر تحول و تکوین پدیده می‌پردازد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۸)

منطق

۷۶. گزینه ۴ صحیح است.

به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیقی مجهول دست پیدا می‌کنیم و به کمک تعریف از تصویری معلوم به کشف تصویری مجهول دست می‌یابیم. دو بخش اصلی علم منطق، تعریف و استدلال است. دو بخش علم و دانش بشر، تصور و تصدیق است. عبارت «سیمرغ با سی مرغ متفاوت است» چون یک جمله کامل خبری است که اوصافی را به چیزی نسبت داده، پس تصدیق است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷ و ۹)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت «لباسی که دیروز خریدم»، یک تصور است، چون جمله‌ای ناقص است. (حرف ربط «که» گاهی موجب ناقص شدن جمله می‌شود که در این صورت، جمله ناقص، یک تصور است.) عبارت «پایتخت چین، شیکاگو نیست» یک تصدیق است، چون یک جمله خبری کامل است.

(منطق دهم، صفحه ۷)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

بخش اول استدلال معلوم است در حالی که بخش دوم که در واقع نتیجه استدلال است و قبل از استدلال کردن مجهول بوده و بعد از استدلال کردن برای ما معلوم و روشن شده و از مجهول بودن خارج می‌شود. در واقع در استدلال آنچه که اثبات می‌شود، مجهولی است که معلوم شده است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۷۹. گزینه ۲ صحیح است.

موضوع دانش منطق، تعریف و استدلال است که براساس نوع آگاهی‌های ذهن، یعنی تصورها و تصدیق‌ها، تقسیم شده است. زیرا تعریف به معنای کشف تصور مجهول از کنار هم قرار دادن تصوره‌های معلوم است و استدلال به معنای کشف تصدیق مجهول از کنار هم قرار دادن تصدیق‌های معلوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قواعد علم منطق، توسط منطق‌دانان کشف و تدوین شده است، نه طراحی.

۳) علم منطق مانند سیستم کنترلی خودرو است، اما باعث حرکت آن نمی‌شود.

۴) علم منطق، قواعد درست اندیشیدن را بررسی می‌کند؛ نه چستی ذهن را و چگونگی شناخت‌های انسان در علم فلسفه بررسی می‌شود، نه منطق.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴، ۵، ۷ و ۹)

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

در تصدیقات می‌توان حکم و قضاوت داشت و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت داد یا از چیزی سلب کرد. پس باید گزینه‌ای را انتخاب کرد که تصور باشد. گزینه ۲ یک جمله کامل نیست و بنابراین نمی‌تواند تصدیق باشد.

سایر گزینه‌ها همگی تصدیق و جملات کامل خبری هستند.

(منطق دهم، صفحه ۷)

۸۱. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۱ اشاره به دلالت ضمنی دارد (بخشی از دست) در حالی که سایر گزینه‌ها دست در معنای کنایی به کار رفته و همگی دلالت التزامی می‌باشند.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۲. گزینه ۱ صحیح است.

در عبارت «محمد مانند ببری خروشان به دنبال سارق دوید»، لفظ «ببر» به معنای اصلی خود به کار رفته است. زیرا در تشبیه وقتی تمام ارکان آن، به خصوص وجه‌شبه ذکر شوند، معنای اصلی و دلالت مطابقی مورد نظر است. در بیت «اگر در دیده‌ی مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی» نیز لفظ دیده در معنای اصلی و دلالت مطابقی به کار رفته است و به معنای چشم می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۳. گزینه ۱ صحیح است.

به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمینی و التزامی به خطایی منتهی می‌شود که آن را «مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری» می‌نامند.

(منطق دهم، صفحه ۱۵)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

فر به دو معنا به کار رفته است و سبب ایجاد مغالطه‌ی اشتراک لفظ شده است:

فر به معنی موی مجعد و حالت‌دار

فر به معنی اجاق گاز

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

لفظ غایت به دو معنای اصلی «هدف» و «پایان» می‌تواند به کار رود. پس مغالطه‌ی اشتراک لفظ می‌تواند رخ دهد. لفظ «گل» به دو شکل «گل» و «گِل» علامت‌گذاری می‌شود. پس مغالطه‌ی شیوه‌ی نگارشی کلمات می‌تواند رخ دهد. لفظ «نگران» به دو معنای «مضطرب» و «نگاه‌کننده» می‌تواند به کار رود. پس مغالطه‌ی اشتراک لفظ می‌تواند رخ دهد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

اقتصاد

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۶)

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

سود = هزینه‌های مستقیم - درآمد
 تعداد کالای فروخته شده $\times$ قیمت = درآمد
 $(12 \times 8,000,000) + 6,000,000 + 17,000,000$: مجموع هزینه‌ها
 تومان $326,000,000$
 $326,000,000 + 36,000,000 \Rightarrow$ سود + مجموع هزینه‌ها = درآمد
 تومان $362,000,000$
 $\Rightarrow$ قیمت فروش = $\frac{362,000,000}{8000}$ = درآمد
 تومان 45250

(اقتصاد دهم، صفحه ۸)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

اگر درآمد به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر باشد، کسب‌وکار دچار ضرر و زیان می‌شود. نیروی انسانی مثل کارگر و کارمند است و از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور و گاوآهن یا گاو برای فعالیت تولیدی استفاده می‌شود و قیمت یا اجاره ابزار تولید به صاحبان آن پرداخته می‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۴، ۸ و ۹)

۸۹. گزینه ۲ صحیح است.

$\frac{15}{100} = \frac{x}{500,000} \Rightarrow \frac{15}{100} = \frac{x}{500,000}$ تعداد سهام خریداری شده آقای کریمی (الف)
 تعداد کل سهام شرکت

 $\Rightarrow x = 75,000$

$\frac{20}{100} = \frac{\text{تعداد سهام آقای علیزاده}}{500,000}$

$\Rightarrow$ تعداد سهام آقای علیزاده = $\frac{500,000 \times 20}{100} = 100,000$

$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} =$ درصد مالکیت (ب)

$\Rightarrow \frac{2500}{500,000} \times 100 = 0.5\%$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) رئیس هیأت مدیره

(ب) مدیرعامل

(ج) مدیر برنامه‌ریزی

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۹۱. گزینه ۲ صحیح است.

قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر $\leftarrow$ معایب ایجاد شرکت سهامیمسئولیت محدود $\leftarrow$ مزایای ایجاد شرکت سهامی

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۸)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) آیه مربوط به لزوم تعیین وظایف و سهم شرکا در کسب‌وکارهای شرکت سهامی و ... (شراکتی) می‌باشد.

(ب) این تصویر مربوط به مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه است که این مؤسسات نهادی قانونی هستند که برای انجام مأموریتی غیرسودآور یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته‌اند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

این هزینه‌ها (هزینه‌های هدررفته) نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه ۲۸)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) نقطه D $\leftarrow$ عدم وجود بودجه کافیC $\leftarrow$ امکان پس‌انداز

(ب) حرکت از F به H روی خط بودجه: هزینه فرصت ۱ واحد کالای A برابر ۲ واحد کالای B است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۵. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) هزینه پنهان + هزینه‌های آشکار) - درآمد = سود اقتصادی (الف)

 $= 665 - (350 + 58) = 257$

هزینه‌های آشکار - درآمد = سود حسابداری (ب)

 $= 665 - 350 = 315$

(ج) هزینه‌های پنهان = هزینه فرصت = ۵۸

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)